नेपाल सरकार
श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय
श्रम तथा व्यवसायजन्य सुरक्षा विभाग
मीनभवन, काठमाण्डौ

फोन नं. ०१-४१०७३१७, ०१-४१०७३१४, ०१-४१०७२०६, ०१-४१०७३२०

प.स. : ०८०/८१
च.नं.:-

मिति : २०८०/०९/२६

सूचना ! सूचना !! सूचना !!!

विषयः- न्युनतम पारिश्रमिक लगायत श्रम ऐन कार्यन्वयन बारे ।

प्रस्तुत विषयमा श्रम ऐन, २०७४ को दफा ५८ अनुसार श्रम रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालयले श्रमिक आपूर्तिकर्ता मार्फत आपूर्ति गर्न पाउने सेवा र कामको प्रकृति साथै श्रमिकहरुले पाउनुपर्ने न्यूनतम पारिश्रमिक, श्रम ऐन, नियमावली अनुसारको थप सुविधा, सार्वजनिक खरिद ऐन लगायतका विषयमा मिति २०७५ असोज १९ गते नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशित भएको थियो । कतिपय सरकारी निकाय, सार्वजनिक संस्थान तथा निजि क्षेत्रका प्रतिष्ठानहरु यसको विपरीत श्रमिक आपूर्ति गर्ने गरेको गुनासो प्राप्त हुने गरेको हुदाँ श्रम ऐन विपरीत कुनै किसिमको काम नगर्न/ नगराउन सम्बन्धित सबैको जानकारीका लागि यो सूचना प्रकाशन गरिएको छ ।

संलग्न :

- सम्मानित सर्वोच्च अदालतबाट जारी उत्प्रेषण आदेश (पाना १),
- श्रमिक आपूर्तिकर्ता मार्फत श्रमिकलाई काममा लगाउन सकिने सम्बन्धि नेपाल सरकारद्वारा मिति २०७५/०६/१९ गतेको राजपत्रमा प्रकाशित सूचना (पाना ४),
- श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालयको प.स. ३.१/०८०/८१, मिति २०८०/०६/०७ गतेको प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रीपरिषद्को कार्यालय, सिंहदरबार, संघीय मामिला तथा समान्य प्रशासन मन्त्रालय, सिंहदरबार र सबै मन्त्रालयहरुलाई छुट्टाछुट्टै लेखेको पत्र (पाना ३),
- विभागको प.स. ०८०/८१, च.न १२९, मिति २०८०/०५/२४ गतेको परिपत्रको साथ न्यूनतम पारिश्रमिक, सेवा तथा सुविधा सहितको ब्रेक डाउन (पाना २) ।

(मणिनाथ गोप)
निर्देशक(प्रा)

सर्वोच्च अदालत, एकल न्यायाधीशको इजलास
माननीय न्यायाधीश श्री हरि प्रसाद फुयाल

आदेश

०७७-WO-०५७२

विषयः-उत्प्रेषण।

अखिल नेपाल सेक्युरिटी मजदुर संघको तर्फबाट लक्ष्मी प्रसाद ढकाल समेत - निवेदक

विरुद्ध

श्रम रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय सिंहदरबार, काठमाण्डौ समेत --- विपक्षी

निवेदकहरुको तर्फबाट उपस्थित विद्वान् अधिवक्ताहरु श्री रमेश बडाल, श्री युवराज लुईटेल र श्री शिवराम श्रेष्ठले गर्नुभएको बहससमेत सुनियो।

यसमा के कसो भएको हो ? निवेदकको माग बमोजिमको आदेश किन जारी हुनु नपर्ने हो? माग बमोजिमको आदेश जारी हुनु नपर्ने कुनै आधार कारण भए सबुद प्रमाण सहित म्याद सूचना पाएका मितिले बाटाका म्यादबाहेक १५ दिनभित्र विपक्षी नं. १, २, ३, ४, ५, ६, ७, ८, ९, १० र २३ ले महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय मार्फत् अन्य विपक्षीहरुले आफैं वा आफ्नो कानून बमोजिमको प्रतिनिधि मार्फत् लिखितजवाफ पेश गर्नू भनी आदेश र निवेदनको प्रतिलिपी समेत साथै राखी विपक्षीहरुका नाममा म्याद सूचना जारी गरी लिखितजवाफ परे वा अवधि नाघे पछि नियमानुसार पेश गर्नू।

अन्तरिम आदेश माग गरे सम्बन्धमा विचार गर्दा, निवेदकले उठाएको विषयसँग सम्बन्धित श्रमिक आपुर्तिकर्ता मार्फत हुने बोलपत्रबाट श्रमिक आपुर्ति सम्बन्धमा श्रम ऐन, २०७४ को दफा ५८ (३) को प्रावधान विपरीत हुने गरी कुनै सम्झौता नगर्नू नगराउनू भनी विपक्षीहरुको नाममा सर्वोच्च अदालत नियमावली, २०७४ को नियम ४९ (१) बमोजिम अन्तरिम आदेश जारी गरिदिएको छ । सोको सूचना विपक्षीहरुलाई दिई नियमानुसार पेश गर्नुहोला।

न्यायाधीश

इति संवत् २०७७ साल पौष २२ गते रोज ४ शुभम् ----------------------------------।

नेपाल राजपत्र

नेपाल सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड ६८) काठमाडौं, असोज १९ गते, २०७५ साल (संख्या ३२

भाग ५

नेपाल सरकार

श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालयको

सूचना १

श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालयले श्रम ऐन, २०७४ को दफा ५८ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी श्रमिक आपूर्तिकर्ता मार्फत श्रमिकलाई लगाउन सकिने कामको सूची देहाय बमोजिम निर्धारण गरेकोले यो सूचना प्रकाशन गरिएको छ :-

१. <u>सुरक्षा सेवाः</u>

सुरक्षा श्रमिक ।

२. __सहजकारी सेवा__ :
सबै प्रकारका सरसफाई तथा फोहोर व्यवस्थापनलाई आवश्यक श्रमिक, बगैंचा व्यवस्थापन गर्ने माली लगायत कृषि श्रमिक, कार्यालय सहायक (चिया तथा खाजा तयार गर्ने वा म्यासेन्जर सेवा), क्यान्टिन तथा क्याटरिङ श्रमिक ।

३. __व्यवसाय सहयोग सेवा__:
ओसारपसार चालक, परिचालक, लोड अनलोड, सामानको मर्मत सम्भार, तथा भण्डारण व्यवस्थापन गर्ने श्रमिक, प्लम्बर, प्राविधिक सहयोग तथा परामर्श प्रदान गर्ने श्रमिक, इलेक्ट्रिसियन, डकर्मी, सिकर्मी लगायतका निर्माण श्रमिक ।

४. __घरेलु सहयोगी सेवा__ :
हाउसमेड, केयर गिभर लगायतका घरेलु श्रमिक ।

माथि उल्लेख भए बमोजिम श्रमिक आपूर्तिकर्ता मार्फत श्रमिकलाई काममा लगाउँदा निम्नबमोजिमका शर्तहरु अनिवार्य रुपमा पालना गर्नुपर्नेछ :-

(१) रोजगारदाताले व्यवसाय स्थापना गर्दा उल्लेख गरिएको मुख्य काम र सोसँग प्रत्यक्ष रुपमा सम्बन्धित काममा आपूर्तिकर्ता मार्फत श्रमिक आपूर्ति गर्न पाउने छैनन् ।

(२) हाल सञ्चालनमा रहेका श्रमिक आपूर्तिकर्ताहरुले आगामी २०७५ पुस ७ गते भित्र श्रम ऐन, २०७४ को परिच्छेद-११ तथा श्रम नियमावली, २०७५ को परिच्छेद-६ बमोजिम श्रम तथा व्यवसायजन्य सुरक्षा विभाग वा सम्बन्धित श्रम तथा रोजगार कार्यालयबाट ईजाजत लिनु पर्नेछ ।

(३) सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ बमोजिम श्रमिक आपूर्ति गर्ने, गराउने गरी कुनै किसिमको प्रस्ताव वा बोलपत्र आहान वा पेश गर्दा वा श्रमिक आपूर्ति गर्ने गरी सम्झौता गर्दा श्रम ऐन, २०७४ बमोजिम ईजाजत नलिएको कुनैपनि संस्थाहरुसँग सम्झौता गर्न पाईने छैन ।

(४) सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ बमोजिम श्रमिक आपूर्ति गर्ने, गराउने गरी कुनै किसिमको प्रस्ताव वा बोलपत्र आहान गर्दा वा पेश गर्दा वा श्रमिक आपूर्ति गर्ने गरी सम्झौता गर्दा देहायका विषयहरू उल्लेख गर्नु पर्नेछ :-

(क) नेपाल सरकारले तोकेको न्यूनतम पारिश्रमिक,

(ख) श्रमिकको आधारभूत पारिश्रमिकबाट दश प्रतिशत रकम कट्टा गरी सो रकममा शतप्रतिशत रकम थप गरी सञ्चयकोष बापतको रकम जम्मा गर्ने विषय,

(ग) श्रमिकको आधारभूत पारिश्रमिकको ८.३३ प्रतिशत बराबरको रकम प्रत्येक महिना उपदान बापतको रकम जम्मा गर्ने विषय,

(घ) सामाजिक सुरक्षा योजना लागू भएपछि सो बमोजिम सामाजिक सुरक्षा कोषले तोकेको रकम वा सो व्यवस्था कार्यान्वयन नहुँदासम्म औंषधि उपचार बापत वार्षिक एक लाखको बीमा र सात लाखको दुर्घटना बीमाको प्रिमियम बापतको रकम रोजगारदाताले व्यहोर्नु पर्ने विषय,

(ङ) श्रमिकले प्रत्येक वर्ष चाडपर्व खर्च वापत एक महिनाको आधारभूत पारिश्रमिक बराबरको रकम प्राप्त गर्ने विषय,

(च) श्रमिकले काम गरेको अवधिको बीस दिनको एक दिनका दरले पारिश्रमिक सहितको घर बिदा र वार्षिक बाह्र दिन पारिश्रमिक सहितको बिरामी बिदा पाउने विषय,

(छ) ओभरटाईम, प्रसुति बिदा, प्रसुति स्याहार बिदा, किरिया बिदा तथा प्रचलित कानून बमोजिम वहन गर्नुपर्ने अन्य दायित्व सम्बन्धी विषय ।

(५) प्रत्येक वर्ष पौष मसान्तभित्र श्रम अडिट गरी श्रम तथा व्यवसायजन्य सुरक्षा विभाग वा सम्बन्धित श्रम तथा रोजगार कार्यालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्नेछ।

(६) माथि उल्लेख गरिए बाहेक अन्य व्यवस्था श्रम ऐन, २०७४, श्रम नियमावली, २०७५ तथा प्रचलित कानून बमोजिम गर्नु पर्नेछ ।

सूचना २

नेपाल सरकारले वैदेशिक रोजगार ऐन, २०६४ को दफा २३ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी साउदी अरबमा काम गर्न जाने नेपाली कामदारको लागि देहाय बमोजिम न्यूनतम पारिश्रमिक तोकेकोले यो सूचना प्रकाशन गरिएको छ :-

नेपाल सरकार

श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय

(श्रम सम्बन्ध शाखा)

पत्र संख्या:-३.१/०८०/८१
चलानी नं.:- ५०

सिंहदरबार, काठमाडौं
नेपाल ।

मिति: २०८०/०६/०७

विषय: न्यूनतम पारिश्रमिक कार्यान्वयन सम्बन्धमा ।

श्री प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, सिंहदरबार

श्रम ऐन २०७४ को दफा १८० बमोजिम श्रम ऐन आकर्षित नहुने बाहेकका सबै क्षेत्र र विषयहरूमा कार्यरत कामदार/श्रमिकको न्यूनतम पारिश्रमिक प्रयोजनका लागि सोही ऐनको दफा १०६ बमोजिम नेपाल सरकारबाट निर्णय भई निर्धारण भएको न्यूनतम पारिश्रमिक कार्यान्वयन गर्नुपर्ने प्रावधानको कार्यान्वयनको लागि यस मन्त्रालयको प.सं. ३.१/०८०/८१, मिति २०८०/६/७, च.नं. ५० को पत्र तथा अन्य कागजातहरु यसै साथ संलग्न गरिएको छ।

संलग्न पत्र तथा कागाजातहरु आवश्यक कार्यान्वयनको लागि सबै सबै मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा प्रेषित गरिदिने व्यवस्थाका लागि यस मन्त्रालयको निर्णयानुसार अनुरोध छ।

जनार्दन गौतम
शाखा अधिकृत

बोधार्थ:
श्री श्रम तथा व्यवसायजन्य सुरक्षा विभाग, मीनभवन काठमाडौं
श्री श्रम तथा रोजगार कार्यालयहरु सबै
श्री श्रम कार्यालयहरु सबै

नेपाल सरकार

श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय

(श्रम सम्बन्ध शाखा)

पत्र संख्या:-३.१/०८०/८१
चलानी नं.:- ५१

सिंहदरबार, काठमाडौं
नेपाल ।

मिति: २०८०/०६/०७

विषय: न्यूनतम पारिश्रमिक कार्यान्वयन सम्बन्धमा ।

श्री सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, सिंहदरबार

श्रम ऐन २०७४ को दफा १८० बमोजिम श्रम ऐन आकर्षित नहुने बाहेकका सबै क्षेत्र र विषयहरुमा कार्यरत कामदार/श्रमिकको न्यूनतम पारिश्रमिक प्रयोजनका लागि सोही ऐनको दफा १०६ बमोजिम नेपाल सरकारबाट निर्णय भई निर्धारण भएको न्यूनतम पारिश्रमिक कार्यान्वयन गर्नुपर्ने प्रावधानको कार्यान्वयनको लागि यस मन्त्रालयको प.सं. ३.१/०८०/८१, मिति २०८०/६/७, च.नं. ५० को पत्र तथा अन्य कागजातहरु यसै साथ संलग्न गरिएको छ।
संलग्न पत्र तथा कागजातहरु आवश्यक कार्यान्वयनको लागि सबै स्थानीय तहहरुमा प्रेषित व्यवस्थाका लागि यस मन्त्रालयको निर्णयानुसार अनुरोध छ।

जनार्दन गौतम
शाखा अधिकृत

बोधार्थ:
श्री श्रम तथा व्यवसायजन्य सुरक्षा विभाग, मीनभवन काठमाडौं
श्री श्रम तथा रोजगार कार्यालयहरु सबै
श्री श्रम कार्यालयहरु सबै

नेपाल सरकार
श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय
(श्रम सम्बन्ध शाखा)

सिंहदरबार, काठमाडौं
नेपाल ।

पत्र संख्याः ३.१/०८०/८१
चलानी नं.:- ८०

मितिः २०८०/०६/०७

विषयः न्यूनतम पारिश्रमिक कार्यान्वयन सम्वन्धमा ।

श्री सबै मन्त्रालयहरु, काठमाडौं

श्रम ऐन २०७४ को दफा १८० बमोजिम श्रम ऐन आकर्षित नहुने बाहेकका सबै क्षेत्र र विषयहरुमा कार्यरत कामदार/श्रमिकको न्यूनतम पारिश्रमिक प्रयोजनका लागि सोही ऐनको दफा १०६ बमोजिम नेपाल सरकारबाट निर्णय भई निर्धारण भएको न्यूनतम पारिश्रमिक कार्यान्वयन गर्नुपर्ने प्रावधान रहेको विषय तहाँको स्मरणको लागि सादर अनुरोध छ।

यस सम्वन्धमा श्रम ऐन, २०७४ को दफा ५८ (३) र (४) को व्यवस्था समेतलाई मध्यनजर गरी नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार तथा स्थानीय तहहरु एवम् मातहतका सरकारी निकायहरुमा श्रमिक आपूर्तिकर्ता मार्फत आपूर्ति भई काम गरिरहेका श्रमिक/कामदारहरुलाई सम्वन्धित आपूर्तिकर्ताबाट पारिश्रमिक भुक्तानी हुँदा नेपाल सरकारले निर्धारण गरेको न्यूनतम पारिश्रमिक भन्दा कम नहुने सुनिश्चितताका लागि आवश्यक व्यवस्था गर्नु गराउनुहुन यस मन्त्रालयको निर्णयानुसार अनुरोध छ।

पुनश्चः तहाँको जानकारीको लागि न्यूनतम पारिश्रमिक निर्धारण सम्वन्धमा नेपाल सरकारबाट निर्णय भई नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित सूचना र श्रम तथा व्यवसायजन्य सुरक्षा विभागबाट तयार गरिएको श्रमिकहरुको न्यूनतम पारिश्रमिक, सेवा सुविधाको दररेटको विवरण समेतको छायाँप्रति संलग्न गरिएको छ।

जनार्दन गौतम
शाखा अधिकृत

बोधार्थः
श्री श्रम तथा व्यवसायजन्य सुरक्षा विभाग, मीनभवन काठमाडौं
श्री श्रम तथा रोजगार कार्यालयहरु सबै
श्री श्रम कार्यालयहरु सबै

नेपाल सरकार
श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय
श्रम तथा व्यवसायजन्य सुरक्षा विभाग
मीनभवन, काठमाडौं

फोन नं.

प. सं. ०८०/०८१
च.नं. १२६

मितिः २०८०/०५/२४

श्री सरोकारवाला सबै ।

विषयः श्रमिक आपूर्तिकर्ता मार्फत आपूर्ति हुने श्रमिकहरुको लागि न्यूनतम पारिश्रमिक, सेवा सुविधा दररेटको विवरण सम्बन्धमा ।

श्रम ऐन, २०७४ को दफा १०६ बमोजिम नेपाल सरकारद्वारा श्रमिकहरुको न्यूनतम पारिश्रमिक निर्धारण गरी नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन भए बमोजिम यस विभागबाट श्रमिकहरुको न्यूनतम पारिश्रमिक, सेवा सुविधा दररेटको विवरण जारी गरी सोही बमोजिम तोकिएको ब्रेकडाउन अनुरुप मात्र बोलपत्र पेश तथा छनौट गर्न यसपूर्व विभिन्न सरकारी निकाय लगायत श्रमिक आपूर्तिकर्ताहरु, मुख्य रोजगारदाताहरुलाई जानकारी एवं निर्देशन भएको व्यहोरा सम्बद्ध सबैमा विदितै छ ।

सोही क्रममा, नेपाल सरकारले मिति २०८०।०४।०१ देखि लागू हुने गरी निर्धारण गरेको न्यूनतम पारिश्रमिक तथा श्रम ऐन, २०७४, नियमावली, २०७५ बमोजिम पाउनुपर्ने सेवा सुविधा सम्बन्धी यसैसाथ संलग्न दररेट विवरण कार्यान्वयन गर्नु गराउनुहुन निर्णयानुसार अनुरोध छ ।

साथै संलग्न दररेट भन्दा कम हुनेगरी बोलपत्र पेश गर्ने रोजगारदाता तथा स्वीकृत गर्ने प्रतिष्ठान मुख्य रोजगारदाताहरुलाई श्रम ऐन, २०७४, श्रम नियमावली, २०७५ बमोजिम भई जाने व्यहोरा समेत आदेशानुसार अनुरोध छ ।

2080/5/26

(मणिनाथ गोप)
निर्देशक (प्रा.)

संवत् २०८० साउन १ गते देखि लागू हुनेगरी नेपाल सरकारद्वारा मिति २०८०।०४।३२ को नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित सूचना बमोजिमको न्यूनतम पारिश्रमिक, सेवा तथा सुविधाको दररेट विवरण

क्र.सं.	श्रम ऐन २०७४ र श्रम नियमावली २०७५	विवरण	मासिक रकम रु	दैनिक रकम रु	घण्टा रकम रु	कैफियत
क	आधारभूत पारिश्रमिक					
१	दफा १०६	आधारभूत पारिश्रमिक	[illegible]	[illegible]	[illegible]	
२	दफा १०६	महँगी भत्ता	[illegible]	[illegible]	[illegible]	
		जम्मा (क)	[illegible]	[illegible]	[illegible]	
ख	सुविधा					
१	दफा ५२	योगदान (आधारभूत पारिश्रमिकको १० % रोजगारदाताको थप सुविधा)	[illegible]			[illegible]
२	दफा ५३	उपदान (रोजगारदाताले आधारभूत पारिश्रमिकको ८.३३ % थप सुविधा)	[illegible]			[illegible]
३	दफा ५४ र दफा ५५	आधारभूत पारिश्रमिकको १.६६ % रोजगारदाताले थप सुविधा (औषधि उपचार बिमा १ लाख [illegible] र दुर्घटना बिमा ७ लाख [illegible])	[illegible]			[illegible]
४	दफा ४३ र दफा ४४(१)	[illegible] पारिश्रमिक	[illegible]			[illegible]
५	दफा ४४	बिरामी बिदा (वार्षिक १२ दिन पारिश्रमिक)	[illegible]			[illegible]
६	दफा ३०	चाडपर्व खर्च [illegible] १ महिनाको आधारभूत पारिश्रमिक बराबर	[illegible]			[illegible]
		जम्मा (ख)	[illegible]			
ग	श्रमिकहरूको मासिक पारिश्रमिक र सेवा सुविधा गरी कुल जम्मा (क+ख)		[illegible]			
घ	कुशल सेवा बापत (दैनिक ८ घण्टा कार्य गर्दा)					[illegible]
१	दफा २८, दफा ३० [illegible] र नियम ३०	[illegible]	[illegible]			[illegible]
२	दफा ४२, दफा ३० [illegible]	[illegible]	[illegible]			[illegible]
ङ	[illegible]		[illegible]			
च	[illegible]					
१	दफा २८ दफा ३० [illegible]	[illegible]	[illegible]			[illegible]
२	दैनिक १२ घण्टा	[illegible]	[illegible]			[illegible]
३	[illegible]	[illegible]	[illegible]			[illegible]
४		[illegible]	[illegible]			

नोट :

१	[illegible]
२	[illegible]
३	[illegible]
४	[illegible]
५	[illegible]